

KURSPLAN

Juridik, handläggning och dokumentation i socialt arbete , 30 högskolepoäng

Law and Legal Science in Social Work, 30 credits

Kurskod:	HJHN12	Utbildningsnivå:	Grundnivå
Fastställd av:	Utbildningsrådet 2021-10-12	Utbildningsområde:	Vård
Reviderad av:	Utbildningsrådet 2022-04-26	Ämnesgrupp:	JU1
Gäller fr.o.m.:	2022-08-29	Fördjupning:	G2F
Version:	2	Huvudområde:	Socialt arbete

Lärandemål

Efter genomgången kurs ska studenten, inom områdena nedan, kunna:

Kunskap och förståelse

Delkurs I

- redogöra för lagstiftarens intentioner, centrala civilrättsliga problem, juridiska begrepp och principers betydelse inom socialt arbete
- redogöra för och diskutera rättens roll i samhället
- beskriva de styrmedel samhället har för att reglera relationen mellan enskilda personer och myndigheter
- redogöra för grunderna i asyl- och migrationsrätt

Delkurs 2

- redogör för lagstiftarens intentioner, centrala juridiska begrepp och principers betydelse
- redogöra för grunderna i socialtjänstlag (SoL), lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU), lag om vård av missbrukare (LVM) samt lag om stöd och service för vissa funktionshindrade (LSS)
- redogöra för grunderna i hälso- och sjukvårdslag (HSL), lag om psykiatrisk tvångsvård (LPT) samt lag om unga lagöverträdare (LUL)
- handlägningsprocessen
- redogöra för en utrednings olika faser och innehåll.
- redogöra för mäns våld mot kvinnor och våld i nära relation som barn kan utsättas för, baserat på forskning och beprövad erfarenhet

Färdighet och förmåga

Delkurs I

- tillämpa rättsvetenskaplig metod, använda rättskällor samt annan relevant litteratur för att lösa civilrättsliga problem relevanta för socialt arbete
- tillämpa rättsvetenskaplig metod, välja och använda rättskällor för att kunna tillämpa allmänna förvaltningsrättsliga regler i socialt arbete

Delkurs 2

- tillämpa lagstiftning som styr handläggning och dokumentation i socialt arbete
- tillämpa rättsvetenskaplig metod och använda rättskällor för att lösa juridiska problem i socialt arbete
- problematisera och diskutera socionomens juridiska ansvar i handläggning och dokumentation
- identifiera och tillämpa grundläggande färdigheter i professionella samtal med klienter vid myndighetsutövning i socialt arbete
- reflektera, diskutera och tillämpa relevant lagstiftning i förhållande till mäns våld mot kvinnor och våld i nära relation
- samla in rättsmaterial som empiriska data och tillämpa textanalys utifrån skrivna dokument.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Delkurs 2

- problematisera kring attityder, värderingar och förhållningssätt utifrån sociallagstiftning
- problematisera etiska överväganden och förhållningssätt under utredningsprocessen och vid dokumentation i socialt arbete
- reflektera över egen professionell utveckling i relation till myndighetsutövning inom det sociala arbetet.

Innehåll**Delkurs I**

- grundläggande rättsvetenskaplig metodlära, inriktad på det förvaltningsrättsliga området
- Sveriges statskick och grundlagar
- EU-rätten och dess betydelse för svensk lagstiftning
- legalitetsprincipen, likhetsprincipen, objektivitetsprincipen
- mänskliga rättigheter
- diskriminering och lika värde
- boenderätt
- ekonomisk familjerätt, vårdnad, boende och umgänge
- grundläggande avtalsrätt
- ersättning och skadestånd
- utsökning, skuldsanering och konkurs
- straffrätt och kriminologi – brott och påföljd
- processrätt – domstolsväsendet, förvaltningsprocessen, rättegång i olika instanser
- offentlighet, sekretess, arkiv och behandling av personuppgifter
- kommunalrätt
- handläggning och beslut inom statliga och kommunala myndigheter
- verkställbarhet och besvär
- kontrollen över förvaltningen
- kvalitativ textanalys
- asyl- och migrationsrätt

Delkurs 2

- Socialtjänstlag (SoL)
- Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU)
- Lag om vård av missbrukare i vissa fall (LVM)
- Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)
- Förvaltningslag (FL)
- Hälso- och sjukvårdslag (HSL)
- Lag om psykiatrisk tvångsvård (LPT)
- Lag om verkställighet av sluten ungdomsvård (LSU)
- Lag om särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare (LuL)
- Lex Sarah
- Lex Maria
- rättsvetenskaplig metod
- förarbeten och rättspraxis
- målgruppsrelaterade arbetssätt
- grundläggande samtalsmetodik i ett utredningssammanhang
- den enskildes och närståendes delaktighet i utredningsprocessen
- mänskliga rättigheter med fokus på våld i nära relation
- etiska aspekter i socialt utredningsarbete
- datasimulerat utredningsarbete
- terminsreflektion.

Undervisningsformer

Kursen genomförs i form av föreläsningar, seminarier, fältstudier, övningar, datorsimulerad utredningsmiljö samt terminsreflektion.

Undervisningen bedrivs normalt på svenska men undervisning på engelska kan förekomma.

Förkunskapskrav

Grundläggande behörighet samt avslutade kurser, Socialt arbete, profession och kunskapsområde 15 hp, Socialt arbete, social- och välfärdspolitik 7,5 hp, Grundläggande psykologi för socionomer 7,5 hp samt genomgångna kurser, Psykologiska perspektiv i socialt arbete 7,5 hp, Sociologiska perspektiv i socialt arbete 15 hp samt Migration, integration och socialt arbete 7,5 hp (eller motsvarande kunskaper).

Examination och betyg

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Delkurs I

Examineras genom momenten skriftlig tentamen civilrätt 3 hp, fältstudie med seminarium 1,5 hp, rättsfallsreferat civilrätt 1,5 hp, rättsfallreferat allmän förvaltningsrätt 1,5 hp, skriftlig tentamen allmän förvaltningsrätt 5 hp.

Delkurs 2

Examineras genom momenten skriftlig individuell tentamen socialrätt 7,5 hp, seminarium med tillhörande inlämningsuppgift 1,5 hp, inlämningsuppgift och seminarium paruppgift 3 hp, praktiskt moment/datorsimulering/ och seminarium 2 hp, praktiskt gruppmoment/samtal 1 hp, terminsreflektion och seminarium 1 hp, praktiskt moment med uppföljande seminarium/våld i nära relation 1,5 hp.

För att erhålla Väl godkänt på hela kursen görs en sammanvägning av betyget på de moment där VG kan fås.

Kursen examineras av universitetslektor.

Poängregistrering av examinationen för kursen sker enligt följande system:

Examinationsmoment	Omfattning	Betyg
Skriftlig tentamen civilrätt	3 hp	U/G/VG
Fältstudie med seminarium	1,5 hp	U/G
Rättsfallsreferat civilrätt	1,5 hp	U/G
Rättsfallsreferat allmän förvaltningsrätt	1,5 hp	U/G
Skriftlig tentamen allmän förvaltningsrätt	5 hp	U/G/VG
Skriftlig individuell tentamen socialrätt	7,5 hp	U/G/VG
Seminarium med tillhörande inlämningsuppgift	1,5 hp	U/G
Inlämningsuppgift och seminarium - paruppgift	3 hp	U/G/VG
Praktiskt moment/datorsimulering och seminarium	2 hp	U/G
Praktiskt gruppmoment/samtal	1 hp	U/G
Terminsreflektion och seminarium	1 hp	U/G
Praktiskt moment med uppföljande seminarium/våld i nära relation	1,5 hp	U/G

Kurslitteratur

Delkurs I

Bernitz, U., & Kjellgren, A. (2021). *Introduktion till EU*. Norstedts juridik.

Björkman, U., & Lundin, O. (2020). *Kommunen och lagen: en introduktion*. Iustus förlag.

Bryman, A. (2018). *Samhällsvetenskapliga metoder*. Liber.

Clevesköld, L; Thunved A. (2018) *Sekretess: handbok för socialtjänsten*. Norstedts juridik.

Fridström Montoya, T. (Red.). (2018). *Juridik för socialt arbete*. Gleerups Utbildning AB.

Hollander, D & Alexius Borgström, K. (2009). *Juridik och rättsvetenskap i socialt arbete*. Studentlitteratur AB.

Lundberg, K. m.fl (2021). *Juridik - civilrätt, straffrätt, processrätt*. Sanoma förlag.

Schiratzki, J. (2019). *Barnrättens grunder*. Studentlitteratur AB.

Socialstyrelsen, (u.å.). *Sekretess- och tystnadspliktsgränser i socialtjänsten och i hälso- och sjukvården*. Artiklnr. 2012-2-28. Tillgänglig via <http://www.socialstyrelsen.se>

Warnling Conradsson, W. (2018). *En introduktion till förvaltningsrätten*. Norstedts juridik.

Vetenskapliga artiklar, förarbeten och rättsfall tillkommer.

Senaste upplagan av kurslitteraturen ska användas.

Delkurs 2

Dunér, A., & Nordström, M. (2006). The discretion and power of street-level bureaucrats: example from Swedish municipal eldercare: Frontlinjebyråkraternas handlingsutrymme och makt: ett exempel från svensk kommunal äldreomsorg. *European Journal of Social Work*, 9(4), 425-444.

Eide, T., & Eide, H. (2006). *Kommunikation i praktiken: Relationer, samspel och etik inom socialt arbete, vård och omsorg*. Liber.

Lundgren, L., & Sunesson, P-A. (2019). *Nya sociallagarna: Med kommentarer i lydelsen den 1 januari 2019*. Norstedts juridik.

Montoya - Fridström, T. (red.). (2018). *Juridik för socialt arbete*. Gleerups.

Olsson, L.M., Elgmark Andersson, E., Granlund, M. & Huus, K. (2015) Social service utilisation patterns among children with mild intellectual disability – differences between children integrated into mainstream classes and children in self-contained classes. *European Journal of Special Needs Education*, 30(2), 220–236.

Pettersson, U. (Red.) (2018). *Etik och socialtjänst: Om förutsättningarna för det sociala arbetets etik*. Gleerups.

Prop. 1992/93:159. *Om stöd och service till vissa funktionshindrade*. Hämtad från http://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/proposition/om-stod-och-service-till-vissa-funktionshindrade_GG03159

Prop. 2000/01:80. *Ny socialtjänstlag m.m.* Hämtad från http://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/proposition/ny-socialtjanstlag-mm-prop-20000180_GO0380

Prop. 2012/13:10. *Stärkt stöd och skydd för barn och unga*.

Hämtad från

www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/proposition/starkt-stod-och-skydd-for-barn-

och-unga_H00310

Schiratzki, J. (2018). *Barnrättens grunder*. Studentlitteratur AB.

Socialstyrelsen (2011). Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om Lex Sarah. *SOSFS 2011:5*. Socialstyrelsen.

Socialstyrelsen (2012). Dokumentation av barnets bästa inom socialtjänsten. Socialstyrelsen

Socialstyrelsen (2013). Socialstyrelsens allmänna råd om Ekonomiskt bistånd. *SOSFS 2013:1*. Socialstyrelsen.

Socialstyrelsen (2014). Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om våld i nära relationer. *SOSFS 2014:4*. Socialstyrelsen.

Socialstyrelsen (2014). *SOSFS 2014:6*. Socialstyrelsens allmänna råd om handläggning av ärenden som gäller barn och unga. Socialstyrelsen.

Socialstyrelsen. (2014). *SOSFS 2014:5*. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om dokumentation i verksamhet som bedrivs med stöd av SoL, LVU, LVM och LSS. Socialstyrelsen.

Socialstyrelsen. (2014). Stöd till barn och unga med funktionsnedsättning: Handbok för rättstillämpning vid handläggning och utförande av LSS-insatser. Socialstyrelsen.

Socialstyrelsen. (2015). Handläggning och dokumentation inom socialtjänsten. Socialstyrelsen.

Socialstyrelsen. (2015). Utreda barn och unga: Handbok för socialtjänstens arbete enligt socialtjänstlagen. *Socialstyrelsen*.

Åkerlund, N., Gottzén, L., (2017) Children's voices in research with children exposed to intimate partner violence: a critical review. *Nordic social work research*, Vol.7, No.1,42

Senaste upplaga av kurslitteraturen ska användas.

Vetenskapliga artiklar, förarbeten och rättsfall tillkommer